

Також важливими завданнями підвищення фіскальної ефективності податкової системи є підвищення ефективності діючих податків, розробка заходів протидії збільшенню податкової заборгованості та підвищення податкової дисципліни платників податків.

Література

1. *Пріоритети реформування податкової політики України: як перейти від фіскалізму до стимулювання ділової активності?: [аналітична доповідь] / за ред. Я.А. Жаліла. – К. : НІСД, 2010. – 80 с.*
2. *Офіційний сайт Державної податкової служби України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/>*

Анастасія ОГІНСЬКА

Тернопільський національний економічний університет

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КАПІТАЛЬНИХ ВИДАТКІВ В КОНТЕКСТІ СТАБІЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ

Обґрунтоване і своєчасне використання бюджетних ресурсів є необхідною умовою ефективного виконання державою своїх функцій, що сприяє сталому розвитку економіки і підвищенню добробуту громадян. Питання стабілізації державного бюджету в сучасних умовах набуло особливо значення. Проаналізувавши низку програм, на нашу думку, найбільш широко дане питання розглядається у Програмі економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава». Дана програма охоплює широкий спектр стратегічних перетворень за декількома напрямками і першим з них є створення базових передумов економічного росту через стабілізацію державного бюджету і тим самим забезпечення стійкості фінансової системи.

Виходячи з того, що основна причина нестійкої економіки полягає у дестабілізації державного бюджету, доцільно буде розглянути основні причини даної проблеми, якими є: неефективні видатки, незбалансованість між поточними та капітальними видатками; слабе управління державним боргом та дефіцитом, нераціональне управління державними фінансами [2]. Усі ці проблеми мають безпосередній вплив на забезпечення макроекономічного розвитку економіки, проте ми хочемо зосередити основну увагу на підвищенні ефективності капітальних видатків.

Таблиця 1

Динаміка видатків за економічною класифікацією у 2008–2012 роках, млрд. грн.*

Показники	2008 р.	2009 р.	2010 р.	2011 р.	Планові показники 2012 р.	Відхилення 2011/2008 (%)
Поточні видатки в т.ч. у %	113,01 (81,4)	124,8 (91,6)	282,5 (93,1)	302,2 (90,6)	364,9 (89,7)	+167,4
Капітальні видатки, в т.ч. у %	25,9 (18,6)	11,4 (8,4)	21,1 (6,9)	31,3 (9,4)	41,5 (10,3)	+20,8
Всього	138,9 (100)	136,2 (100)	303,6 (100)	333,5 (100)	406,9 (100)	+140,15

*Розраховано автором на основі звітних даних Державної казначейської служби України [1].

З даних таблиці видно, що впродовж 2008-2011 років в загальному обсязі бюджету видатки зросли на 140,15%, це зумовлено значним підвищенням поточних видатків на 167,4%, за рахунок не значного зростання капітальних – 20,8%. Проте дана практика має в значній мірі негативні наслідки – при зменшенні капітальних видатків, тим самим зменшується фінансування інвестиційних та інноваційних проектів, які дають певну віддачу на довгострокову перспективу.

Капітальні видатки у загальній сумі мають незначну частку і у 2010 році становили всього 6,9%, а у прогнозних показниках на 2012 рік фінансування видатків розвитку дещо зросте і в загальній сумі їхня частка становить – 10,3%. Така незначна частка капітальних видатків є досить негативною характеристикою. Тому дані кошти, які виділяються на бюджет розвитку повинні максимально точно спрямовуватися і використовуватися із відповідним результатом. І в подальшому розвитку економіки все ж таки потрібно спрямовувати фінансові ресурси для збільшення частки капітальних видатків, для фінансування інвестиційних та інноваційних проектів, оскільки поточні видатки виділяються на поточний рік, а капітальні на довгострокову перспективу. Тому уряду потрібно встановити конкретні межі співвідношення поточних і капітальних видатків.

Підсумовуючи, варто зазначити, що встановлення належного співвідношення між поточними і капітальними видатками сприятиме підвищенню їх ефективності. Для визначення пріоритетних напрямів фінансування видатків розвитку, потрібно запровадити механізми державної реєстрації інвестиційних проектів, які потребують державної підтримки та проведення оцінки їх економічної ефективності.

Література

3. *Видатки за економічною класифікацією за 2008-2012 рік / Державна казначейська служба України / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477/>. – Заголовок з екрану.*
4. *Програма економічних реформ на 2010-2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава». [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf*

Оксана ОКСЕНЮК

Львівський національний університет імені Івана Франка

МЕХАНІЗМ ПЛАНУВАННЯ НАДХОДЖЕНЬ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

Державний податковий менеджмент відводить значне місце в процесі формування бюджетних ресурсів держави плануванню і прогнозуванню податкових надходжень. Можливості податкового забезпечення функціонування держави співставляються із можливим фіскальним ефектом економічно доцільного державного запозичення та загальною сумою видатків бюджету, а сама стратегія підпорядковується цілі забезпечення стабільного зростання ВВП за рахунок активізації ведення підприємницької діяльності чи розширення меж фінансової активності держави [1].

Метою дослідження є аналіз методики прогнозування обсягів надходження ПДВ та аналіз прогнозу на 2012 рік. На виконання Указу Президента України від 23 червня 2004 року №671 «Про невідкладні заходи щодо підвищення ефективності справляння податку на додану вартість» [2] ДПА разом з Міністерством фінансів, Міністерством економіки та з питань європейської інтеграції, Державною митною службою, а також за участі Науково-дослідного фінансового інституту при Міністерстві фінансів, Академії ДПСУ, Національного Інституту стратегічних досліджень при Адміністрації Президента України, Інституту економічного прогнозування НАН України розроблено Методику прогнозування надходжень ПДВ. Спільний Наказ Міністерства фінансів, Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції, ДПА та Державної митної служби від 31.08.04 № 545/315/502/637 «Про затвердження методики прогнозування податку на додану вартість» зареєстровано в Міністерстві юстиції 23 вересня 2004 року за № 1202/9801 [3].

Метою розроблення єдиної Методики є підвищення обґрунтованості прогнозних розрахунків надходжень ПДВ до Державного бюджету України, а також досягнення узгодженості рішень щодо прогнозних обсягів податкових надходжень. На основі Методики прогнозування надходжень ПДВ розроблено функціональну макроекономічну імітаційну модель ПДВ. В макроекономічній імітаційній моделі ПДВ реалізовано механізм залежності між показниками соціально-